

JAUNIEŠU PILSONISKĀS LĪDZDALĪBAS INDEKSS

Jaunieši ir SUPERVAROŅI* – nozīmīga sabiedrības daļa ar spēcīgu balsi. Demokrātiskā sabiedrībā jauniešu pilsonisko līdzdalību nodrošina daudzveidīgi līdzdalības mehānismi, taču jauniešu SUPERSPĒJA – pilsoniskā kompetence, nerodas pati par sevi.

LĪDZDALĪBAS INDEKSS

participationindex.eu/

**Ikvienam
jaunietim
16+**

Tests

3 daļas

**45
jautājumi**

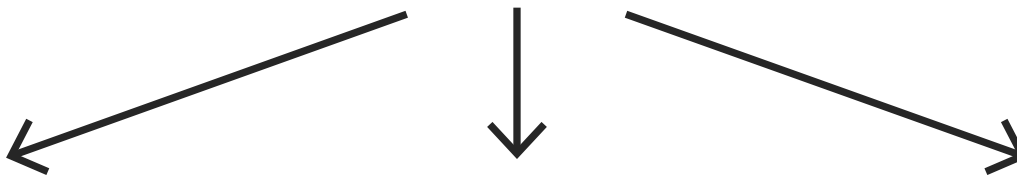
**Vizuāls
rezultāts**

**Ieteikumi
izaugsmei**

* Līdzdalības supervaroņi ir jaunieši ar aktīvu rīcību un pārliecību par savām iespējām ietekmēt un izmainīt apkārt esošo vidi, dzīvi pašvaldībā, valstī, Eiropas Savienībā un pat globāli. Līdzdalības supervaroņi rīkojas atbildīgi, empātiski, solidāri un cieņpilni sadarbojas ar citiem.

VAI JAUNIEŠI IR PILSONISKĀS LĪDZDALĪBAS SUPERVAROŅI?

Testa trīs daļas, kā vērtēt pilsonisko kompetenci.

01

02

03

01 Zināšanas un prasmes

Šeit ir minēti dažādi pilsoniskās līdzdalības veidi. Izvērtē savas zināšanas un prasmes!

01

02

03

02 Vērtības un attieksme

Izvērtē, cik lielā mērā tu piekrīti vai nepiekrīti šiem apgalvojumiem!

01

02

03

03 Pieredze un aktivitāte

Atzīmē, kurās no šīm aktivitātēm esi piedalījies/-usies.

Kādas ir jauniešu zināšanas un prasmes?

Šajā jautājumu blokā tiek noskaidrotas jauniešu pilsoniskās zināšanas un prasmes.

Vai jaunieši zina:

- Kā iesaistīties lēmumu pieņemšanā savā izglītības iestādē?
- Kur atrast jaunāko informāciju par aktualitātēm pašvaldībā?
- Kā ierosināt jaunas idejas, uzlabojumus pašvaldībā?
- Kā iesaistīties ideju apspriešanā un lēmumu pieņemšanā pašvaldībā, NVO, jauniešu projektos, neformālās izglītības aktivitātēs, vietējās kopienas aktivitātēs?
- Kādi likumi, noteikumi nosaka līdzdalības iespējas pašvaldībā, īpaši jauniešiem no 16 gadu vecuma?
- Kā piedalīties vēlēšanās, protestos un demonstrācijās?
- Kur iegūt informāciju par politiskiem vai sociāliem jautājumiem?
- Kur vērsties, ja tiek pārkāptas cilvēktiesības?
- Kādi ir pilsoņa pienākumi un tiesības?

Kādas ir jauniešu vērtības un attieksme?

Šajā jautājumu blokā tiek noskaidrotas jauniešu vērtības un attieksme pret demokrātiju, pilsonisko izglītību un pilsonisko līdzdalību.

- Cik lielā mērā jaunieši piekrīt vai nepiekrīt dotajiem apgalvojumiem:
- Es interesējos par politiskajiem un sociālajiem notikumiem savā pašvaldībā, valstī un pasaulē?
 - Jaunieši var ietekmēt procesus savā pašvaldībā, valstī un pasaulē?
 - Brīvas un godīgas vēlēšanas ir svarīgas mūsu sabiedrībai.
 - Kopumā ņemot, vairumam cilvēku var uzticēties.
 - Kopumā ņemot, es uzticos savai pašvaldībai.
 - Visiem iedzīvotājiem jābūt iespējām brīvi paust savus uzskatus par politiskiem un sociāliem jautājumiem.
 - Es neļūtos pietiekami drošs un zinošs, lai ierosinātu jaunas idejas savā pašvaldībā.
 - Es ticu, ka pašvaldība vēlas manu līdzdalību, interesējas par manu viedokli.
 - Es esmu pārliecināts, ka varu ietekmēt savas pašvaldības lēmumus un rīcību.
 - Es lepojos ar savu pašvaldību.
 - Es jūtu, ka esmu daļa no savas pašvaldības.

Kāda ir jauniešu pilsoniskās līdzdalības pieredze?

Šajā jautājumu blokā tiek noskaidrota jauniešu rīcībspēja un līdzšinējā pieredze pilsoniskās līdzdalības jomā.

- Vai jaunieši līdz šim ir iesaistījušies šādās aktivitātēs:
- Iesaistos nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs.
 - Interesējos par jaunām līdzdalības iespējām savā pašvaldībā, izmantoju tās.
 - Mācību laikā es piedalījos lēmumu pieņemšanā savā izglītības iestādē (piem., Parlamentā, Padomē utt.).
 - Veicu brīvprātīgo darbu.
 - Iesaistos jauniešu projektos.
 - Piedalos vietējās kopienas aktivitātēs.
 - Sekoju pašvaldības aktualitātēm sociālajos tīklos, tīmekļvietnē, komentēju, piedalos aptaujās.
 - Ierosinu jaunas idejas pašvaldībā, sekoju to izpildei.
 - Sociālajos tīklos izsaku viedokli par politiskiem vai sociāliem jautājumiem.
 - Ar draugiem vai radiem pārrunāju politiskus un sociālus jautājumus.
 - Piedalos sabiedriskajās apspriešanās.
 - Izmantoju tēmturus vai mainu profila attēlu, lai izrādītu atbalstu politiskos vai sociālos jautājumos.

Pilsoniskā kompetence ir pilsonisko zināšanu, prasmju, attieksmes un indivīda iegūtās dzīves pieredzes savstarpējā sinerģija, kas nosaka cilvēka turpmāko pilsonisko pozīciju un rīcībspēju. (Jurs P., Samuseviča A., 2020).

Pēc katras indeksa sadaļas aizpildīšanas, jauniets redz savu rezultātu attēlotu vizuāli (cik uzlādēta ir zināšanu un prasmju, vērtību un attieksmes, pieredzes un aktivitātes baterija). Aizpildot visas indeksa sadaļas, jauniets var iepazīties gan ar saņemto rezultāta attēlojumu vizuāli, gan ar rezultāta skaidrojumu katrā no sadaļām. Jauniets saņem ieteikumus pilsoniskās kompetences pilnveidei un var dalīties ar iegūto rezultātu sociālajos tīklos, parādot, ka ir aizpildījis LĪDZDALĪBAS INDEKSU un atklājot savu rezultātu.

Zināšanas un prasmes

Labil! Tev ir zināšanas par demokrātiju un savu lomu tajā. Tu esi tikai dažu soļu attālumā, lai kļūtu par visnotaļ zinošu pilsoni.

Turpini interesēties par to, kas notiek pašvaldībā, valstī un pasaulē - lasi ziņas, pārsprīd informāciju ar citiem, ieklausies citu cilvēku domās, pilnveido savas zināšanas.

Papildini savas zināšanas, izziniot līdzdalības iespējas, ko tev piedāvā vietējā pašvaldība. Vai zini, kā iesniegt iniciatīvu? Vai esi gatavs piedalīties līdzdalīgajā budžetēšanā?

Esi aktīvs! Piedalies kādā līdzdalības procesā vai dodies uz vietējo politisko diskusiju. Tev noteikti ir ko teikt! Un ir cilvēki, kuri ir gatavi tevi uz klausīt.

Vērtības un attieksme

Mūsdienās uzticēties politiskajām partijām vai institūcijām nav viegli. Joprojām daudzi cilvēki melo. Plašsaziņas līdzekļos lasām par skandāliem, korupciju un viltus ziņām.

Tieši šī lemesla dēļ ir nepieciešama tava iesaistīšanās. Kopienai ir vajadzīgi aktīvi un uzticami cilvēki, kuri, maziem solīšiem vai ar lielu revolūciju, ir gatavi mainīt pasauli. Kā to izdarīt?

Atrodi kādu, kam ir līdzīgi uzskati un vērtības. Tā var būt arī kāda esoša organizācija, bet vari veidot arī savu NVO. Kad kļūsi aktīvs, redzēsi, ka ir daudz cilvēku, kuriem vari uzticēties. Patiesība joti daudz ir gatavi darīt ko labu, vajadzīgs tikai stimulants. Atceries, ka jaunieši nav tikai nākotne, jaunieši ir tagadne - tu esi tagadne!

Pieredze un aktivitāte

Supervaroņus atpazīst pēc viņu darbības.

Tu esi aktīvs, taču vari darīt vēl vairāk. Izmanto savu enerģiju kopienas dzīves uzlabošanai un aktivizē arī apkārtējos cilvēkus. Viduvēji ir daudzi, bet tu vari kļūt izcilis!

Noslēguma atgriezeniskā saite

Šķiet, ka tu neapzinies savas superspējas. Negaidi brīnumu - atklāj tās tūlīt!

Pilnveido zināšanas par līdzdalības iespējām - izzini pašvaldības tīmekļvietni, tiesies ar aktīviem jauniešiem. Zināšanas ir pirmais solis, lai ietekmētu apkārt notiekošo.

Testa rezultāta vizuāls attēlojums un skaidrojums ar ieteikumiem.

Pilsoniskās LĪDZDALĪBAS INDEKSS ir izstrādāts projektā PAŠVALDĪBA 16+. Projekta mērķis – pilnveidot izpratni par jauniešiem pieejamiem pilsoniskās līdzdalības mehānismiem, tādējādi stiprinot pilsonisko kompetenci.

Projektu no 2023. gada 1. septembra līdz 2026. gada 30. jūnijam īsteno biedrība “Sabiedrība par atklātību – Delna” kopā ar partneriem Eiropas Kustību Latvijā, Kultūras un izglītības asociāciju – PiNA (Slovēnija) un NVIAS (Čehija).

Projektu PAŠVALDĪBA 16+ finansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie uzskati un viedokļi ir tikai autoru uzskati un viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai piešķirējas iestādes – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras uzskatus un viedokļus. Ne Eiropas Savienību, ne piešķirēju iestādi nevar saukt pie atbildības par tiem.

